

MARITIME KULTUR HAVNE

SKIBSBEVARINGSFONDEN

Forsiden: Helsingør havn

Denne side: Middelfart Gl. havn med Lillebæltværftet

HAVNEN LEVE!

I Danmark ligger havnene tæt langs kysterne og beretter om havet som fortidens blå landevej. I dag har mange af de gamle havne mistet deres betydning som centrum for byens vare- og godstransport. Mange steder anløber fragtskibene ikke længere havnene, og godset omlastes i stedet i industrikvarterer tæt på motorvejen. De tidligere så travle og levende havne omdannes til tomme spejlbassiner med nyopførte boligblokke og kontorbyggerier, hvor disse langsomt, men sikkert, presser skibe og maritime erhverv væk fra havnekanten. Dette truer landets maritime kulturarv. For hvor ellers skal skibe anløbe, vinteroplægges og vedligeholdes, hvis ikke i de havneområder, som i sin tid blev skabt til netop dette formål?

At byer og havne bør og må være under løbende forandring giver sig selv. Intet moderne samfund kan leve af minder om fortiden alene. Alligevel må der råbes vagt i gevær. By- og havneplanlæggere bør i højere grad tænke fortiden med ind i fremtiden og derigennem skabe attraktive, levende og kulturelt bæredygtige by- og havneområder, hvor moderniteten lever side om side med kulturarven.

Heldigvis findes der fortsat danske havne, hvori bevaringsværdige bygninger og aktive erhvervsmiljøer vidner om fortidens maritime erhverv og sammen med de historiske skibe udgør smukke, aktive og stemningsmættede maritime miljøer med stor oplevelses- og fortællerværdi. Det kan dokumenteres, at havne som disse er attraktive netop i kraft af de kulturhistoriske værdier. Et øget fokus på kulturarven styrker udviklingen af turisme, bosætningspolitik, handel og erhvervsliv, og ikke mindst byernes rekreative potentiale.

Den sejlene kulturarv hører til i de historiske købstadshavne. Det er skibene, og aktiviteterne langs kajerne, der fuldender den maritime helhed og de attraktive miljøer, som borgere trives i og turisterne opsøger. Derfor bør den sejlene kulturarv fortsat sikres plads i danske havne.

HVAD ER EN MARITIM KULTURHAVN?

Den Maritime Kulturhavn er stedet, hvor der skabes sammenhæng mellem attraktive, historiske havnemiljøer, et aktivt maritimt relateret erhvervsliv og den sejlende kulturarv. Hvor havnen beskyttes, benyttes og udvikles til gavn for bevaringen af både den sejlende kulturarv og for byens udvikling.

En Maritim Kulturhavn opfylder helt eller delvist en række kriterier:

- Havnen rummer bevaringsværdige kulturmiljøer
- Historiske skibe bydes velkommen i havnen og anerkendes som en del af byens kulturudbud
- Der sikres havnenære faciliteter til brug for vedligehold af skibene. Havnebygninger allokeres så vidt muligt til værksteder, lagre og væresteder
- Der værnes om de maritime erhvervs tilstedeværelse på havnen
- Eventuelle beddinge, mastekraner, slæbesteder og lign. ydes særlig beskyttelse
- Havnen er en del af Træskibs Sammenslutningens frihavnsordning, som uden beregning tilbyder historiske skibe på besøg i havnen ophold i et eller flere døgn
- Havnen er permanent hjemsted for historiske fartøjer
- Bevaringsværdige skibe sikres fri havneplads eller lempeligere havneafgifter
- Havnen markedsføres som en del af byens kulturelle profil og tilbud
- Den maritime kulturarv indtænkes i fremtidig havne- og byudvikling
- Havnenes maritime udtryk afspejler stedets blå DNA

Nyhavn

Bæltbåden DANNEBROG på bedding ved Lillebæltværftet, Middelfart

SØG KULTURHAVNSSTATUS

Den Maritime Kulturhavn etableres i et partnerskab mellem Skibsbevaringsfonden og havnens ejere, hvor man sammen udpeger hele eller dele af havnen, som rummer kulturhistorisk vigtige maritime miljøer med potentiale for bevaring og udvikling af rammerne for den sejlene kulturarv.

Et Kulturhavnspartnerskab forpligter. Ved indgåelse af samarbejdet afgives en gensidig hensigtserklæring mellem de to parter, som opretholdes så længe grundlaget for aftalen fastholdes. Havnen sikres status som Maritim Kulturhavn, og Skibsbevaringsfonden medvirker til at synliggøre kulturhavnen bredt i det maritime miljø bestående af skibsejere, maritime erhverv og andre samarbejdspartnere. Fonden tilbyder endvidere rådgivning om brug af den sejlene kulturarv i planlægning og udvikling af havnemiljøer. Ofte er det små forandringer, der kan gøre en stor forskel for kulturens og for skibenes trivsel i havnene.

Et vellykket Maritimt Kulturhavnspartnerskab vil medføre en række positive effekter, heriblandt:

- Levende, aktive kulturhistoriske miljøer på havnekanten
- Aktive foreninger og skibslaug, der rummer medlemmer i alle aldre
- Smukke og oplevelsesrige historiske skibe i havnen
- Grobund for traditionelle maritime håndværk
- Mulighed for maritime events og oplevelser
- Bidrag til at skabe opmærksomhed om uddannelser inden for det Blå Danmark
- Uformelle læringsrum til brug for undervisnings- og fritidstilbud til børn og unge.

Skonnerten KAROLINE SVANE i forgrunden med Frederikssøen i baggrunden, Svendborg havn.

Udpegningen til Maritim Kulturhavn sker i et samarbejde havneejer/kommune og Skibsbevaringsfonden imellem. Har det vakt interesse for jeres havneejer/kommune at indgå i et Maritim Kulturhavnspartnerskab, kan Skibsbevaringsfonden kontaktes på:

 SKIBSBEVARINGSFONDEN

Sundvej 9, 2.

8700 Horsens

T: +45 2081 1646 / T: +45 2080 9518

M: kontor@skibsbevaringsfonden.dk